

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

10-11 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

Звонарьов О.Ю. Проблеми криміналізації посягання на територіальну цілісність і недоторканність країни.....	101
Малишко І.В. Забезпечення соціальної захищеності громадян в умовах військового стану.....	105
Самойлович А.А. Питання притягнення водія транспортного засобу за порушення правил дорожнього руху під час повітряної тривоги.....	108
Єфремова І.І. Правовий статус особи при тимчасовому прихистку в країнах ЄС.....	111
Пахомова А.О. Правова природа неюрисдикційних форм захисту приватних прав.....	113
Ярмоленко Ю.В. Особливості нотаріального захисту приватних прав.....	116
Коломоєць Є.Р., Сімакова С.І. Шляхи виявлення та подолання корупції антикорупційними органами в умовах військового стану в Україні.....	118
Квашук О.Д., Линник Т.В. Проблеми органів місцевого самоврядування у воєнний час та шляхи їх вирішення	121
Горобінська Є.С. , Линник Т.В. Проведення референдумів в Україна та перспективи їх розвитку.....	127
Монастирний Г.С., Линник Т.В. Реформування судової системи України в контексті євроінтеграції.....	131
Бровко Н.І., Олефір А.В. Посадові особи органів місцевого самоврядування як суб'єкти владних повноважень.....	136
Кузьомко Т.Р., Бровко Н.І. Доцільність впровадження множинного громадянства в Україні.....	139
Коломоєць Є.Р., Аргат Я.П. Підстави впровадження стимульованого правового режиму господарювання.....	143
Мищенко Я.О. Аргат Я.П. Правове регулювання кібербезпеки.....	146
Салій О.І. Аргат Я.П. Ведення господарської діяльності фізичними особами-підприємцями в період воєнного стану.....	149
Смуток Д.Є. Аргат Я.П. Популяризація товариств з додатковою відповідальністю.....	152
Слободянюк В.С., Мельник В.О. Перевезення аграрної продукції в умовах військового стану....	155
Катаєв Я.Д., Мельник В.О. Юридичні особливості діяльності сільськогосподарських товариств.....	159
Гроза В.С., Мельник В.О. Правові аспекти вирощування та реалізації зерна в Україні.....	162
Слободянюк В.С., Сокиринська О.А. Особливості криміналістичної методики розслідування вбивств на замовлення.....	165
Константинович Є.О., Сокиринська О.А. Аналіз порушень прав людини режимом талібан у період з 2021 р. до сьогодні.....	170
Чередніченко К.А., Настіна О.І. Мораторій сільськогосподарських земель сучасні реалії.....	174
Катаєв Я.Д., Настіна О.І. Обіг земель сільськогосподарського призначення у контексті сьогодні.....	180
Мазуренко Я.О., Настіна О.І. Право іноземних громадян придбати землі сільськогосподарського призначення.....	183
Гроза В.С., Настіна О.І. Небезпеки провадження ринку землі сільськогосподарського призначення.....	187

Секція 3 Лінгвістичні студії: література, мова, переклад

Ігнатенко В.Д. Особливості навчання аудіовізуального перекладу майбутніх філологів.....	191
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Методи активізації самостійної роботи студентів під час вивчення української мови (за професійним спрямуванням).....	193
Mammadova Kushvar, Alizadeh Elshad The role of science and education in agriculture.....	197
Пальчикова О. О. Феномен “мовна особистість” у філософському дискурсі.....	201
Дегтярьова Є.О., Столащук Л.І. les particularités de la traduction des actes acquis de l'union européenne.....	205
Пасічник Т.Д. Майбутній викладач перекладу: вимоги та підготовка.....	209
Цвид–Гром О.П. Використання інструментів ші під час викладання дисциплін філологічної галузі у вищій школі.....	212

Список використаних джерел:

1. Трансперенсі Інтернешнл Україна. Електронний ресурс URL: Довіра і корупція під час війни <https://ti-ukraine.org/blogs/dovira-i-korupsiya-pid-chas-rovnomasshtabnoyi-vijny/>.2022.
2. Укрінформ. Протидія корупції під час війни: ставлення громадян, висвітлення медіа та пріоритети для країни. Електронний ресурс URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3748959-protidia-korupcii-pid-cas-vijni-stavlenna-gromadan-visvitlenna-v-media-ta-prioriteti-dla-kraini.html>.2023.
3. Про правовий режим воєнного стану. Закон України. Електронний ресурс. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
4. Гришко В.І. Воєнний стан як чинник зростання корупції в Україні. В.І. Гришко, В.І. Лисий. Аналітичне-порівняльне правознавство. ДВНЗ «УжНУ» Ужгород. 2024. № 6. С. 543-549.
5. Центр громадського моніторингу та контролю. Корупція під час війни. Хто винен і як запобігти? Електронний ресурс. URL: <https://naglyad.org/uk/2024/04/16/korupsiya-pid-chas-vijni-hto-vinen-ta-yak-zapobigti/>.

УДК 340.12

ПРОБЛЕМИ ОГРАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ВОЄННИЙ ЧАС ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Квашук О.Д.,

студентка 2 курсу соціально-гуманітарного факультету

Білоцерківський національний аграрний університет

м.Біла Церква, Україна

Науковий керівник – **ЛИННИК Т. В.,**

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет
м.Біла Церква, Україна

Анотація. Діяльність місцевого самоврядування в умовах мирного часу та під час воєнного стану має суттєві відмінності, зумовлені змінами в пріоритетах, функціях та викликах, з якими стикаються органи місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування у воєнний стан змінили свої пріоритети на забезпечення безпеки населення, евакуацію, гуманітарну допомогу; акцент на координацію дій з військовими структурами та іншими державними органами; впровадили надзвичайних заходів для підтримки населення, продовольча безпека, медичне забезпечення.

Ключові слова: міське самоврядування, воєнний стан, відбудова, повноваження, державні адміністрації.

З початком воєнного стану державна влада законодавчо ввела ряд обмежень щодо повноважень місцевої влади, необхідні для забезпечення оборони і військового спротиву. Але деякі з цих обмежень не відповідали закону. Наприклад, уряд своєю постановою позбавив бюджетних повноважень не тільки обласні і районні ради, які опинилися під окупацією чи в зоні військових дій, але і усі інші ради цих щаблів на територіях, які знаходяться в тилу. Обласними та районними бюджетами по всій Україні безконтрольно розпоряджаються місцеві державні адміністрації.

Уряд також забрав у громад місцеві податки, які надходять до їхніх бюджетів від податку на доходи фізичних осіб від військових та інших силовиків. Уряд вирішив, що ці кошти, починаючи з листопада 2023 року і до завершення дії воєнного стану, мають повертатись до держбюджету і використовуватись на потреби оборони тому, що громади позбавлені права закуповувати зброю. Законопроект про повернення у держбюджет 2024 року місцевих податків військових лише з третьої спроби був ухвалений парламентом[1]. Народні депутати, перед усім ті, які були обрані у мажоритарних округах, розуміли його непопулярність, адже громади ефективно і оперативно допомагають армії, закриваючи більшість потреб

військових частин, на які не вистачає державних коштів. Попри передбачені цим законопроектом компенсаційні виплати для громад з держбюджету, варто очікувати, що наступного року відбудеться різке скорочення поступлень до місцевих бюджетів, і, відповідно, зменшення активності громад у питаннях допомоги не лише ЗСУ, але й у вирішенні інших проблем, пов'язаних з війною.

Попри воєнний стан, місцеве самоврядування продовжує свою роботу сьогодні. Органи місцевого самоврядування усіх рівнів співпрацюють з військовим командуванням та військовими адміністраціями, а за потреби погоджують між собою окремі повноваження. Додаткові функції, які випали на долю місцевої влади у перші дні війни, стосувалися великого напливу внутрішньо переміщених осіб. ОМС організували реєстрацію відповідного статусу, видачу довідок і за допомогою членів громад налагодили процес розміщення людей, які покинули свої оселі.

Державна влада достатньо швидко врегулювала діяльність державних органів та місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Парламент прийняв законопроект №7153[2], який спрощує функціонування місцевого самоврядування та Уряду у період воєнного стану. Закон надіслано Президентові України на підпис.

Також 20 квітня Верховна Рада прийняла за основу законопроект № 7269 [3] про внесення змін до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» щодо функціонування місцевого самоврядування у період дії воєнного стану. Проект передбачає врегулювання здійснення повноважень ОМС в умовах воєнного стану, спрощення процедури прийняття кадрових рішень щодо посад в ОМС, посад керівників суб'єктів комунального сектору економіки.

Основні проблеми, з якими стикаються громади, особливу увагу було приділено безпеці, кадровому голоду, а також ментальному здоров'ю мешканців. Результати показують, що у більшості громад існують серйозні виклики в управлінні ресурсами та організації комунікації з населенням. Це

особливо актуально для деокупованих і наближених до зони бойових дій територій, де питання безпеки залишається найгострішим. Представники громад також відзначали важливість підтримки місцевих органів влади в умовах війни та наголошували на необхідності подальшої співпраці з військовими адміністраціями. Однак, існують труднощі з кворумом місцевих рад, що ускладнює прийняття важливих рішень на місцевому рівні.

Інші виклики самоврядування:

- Корупція: місцеві органи можуть бути піддані корупційним ризикам, якщо немає належного контролю;
- Недостатнє фінансування: часто місцеві бюджети є обмеженими, що ускладнює реалізацію проєктів;
- Конфлікти інтересів: можливість виникнення конфліктів між різними групами населення або між органами влади та громадою.

«Наслідки повномасштабного вторгнення росії спонукають громади оптимізувати свої процеси, налагоджувати зв'язок із мешканцями, бути більш ефективними в наданні послуг, захищати доступ до даних. Більш того, цифровізація має вирішальне значення, коли йдеться про відновлення та відбудову. Завдяки новій програмі, ми дамо можливість громадам бути компетентними у сфері збору та аналізу даних, розробки інклюзивних послуг для громадян, розбудови партнерства та зв'язків із зацікавленими сторонами в країні та за її межами, а головне – думати про те, як краще відбудувати Україну», –про це заявив Бастіан Файгель, директор Програми «U-LEAD з Європою»[4]. Для планування на середньострокову перспективу треба створити реєстр внутрішньо переміщених осіб, які не планують повертатися до своїх регіонів (не мають куди – окуповані території, пошкоджене майно, є бажання залишитися жити у спокійнішому регіоні). Важливо інформувати внутрішньо переміщені особи про можливості започаткувати власний бізнес, про фінансування в межах програм пільгового кредитування, грантів та міжнародної технічної допомоги.

Територія, яка виконує роль «глибокого тилу» країни, здійснює допомогу переміщеним підприємствам; складає програми зайнятості для переміщених осіб; забезпечує транспортні коридори для ввезення гуманітарної допомоги та імпорту й експорту; а також упроваджує будівництво житла для внутрішньо переміщених осіб; максимально зберігає економічний потенціал регіону. Одночасно громади, які перебувають у тилу, надають допомогу прифронтовим регіонам та тим, які знаходяться на лінії фронту[5]. Це перш за все гуманітарна допомога (продукти, пальне, ліки), технічна допомога в евакуації виробництва, логістична підтримка для забезпечення зв'язку цих регіонів з рештою території країни. В умовах воєнного стану органи місцевого самоврядування, які перебувають у тилу, також здійснюють заходи національного спротиву, антитерористичного забезпечення, належного функціонування систем оповіщення та сховищ. Великі ризики для тилкових регіонів складають затягування війни, масштабна руйнація інфраструктури ракетними ударами, окупація.

Програма відновлення України має бути зосереджена в першу чергу на підтримці інституцій. Як свідчать дослідження, більший ефект зростання мають країни із сильними інституціями, а не розміром допомоги. Навіть попри жакливі випробування війни, довіра українців до державних і соціальних інститутів тільки зростає. Ні агенції з відновлення України, ні міжнародні організації, ні громадські не повинні замінювати чи дублювати функції державних інституцій, перебрати на себе роботу місцевих органів влади. Територіальні громади та громадськість здатні брати активну і ефективну участь у прийнятті рішень щодо відбудови і здійснювати контроль за діяльністю владних структур, використовуючи цифрові технології. Відновлення повинно починатися якомога швидше, уже зараз, не чекаючи закінчення війни. Фінансова допомога міжнародних донорів та гранти на реконструкцію зруйнованих об'єктів має залучатися на економічне зростання, а не заміщувати його.

Шляхами вирішення проблем, з якими стикаються органи місцевого самоврядування під час війни:

- Впровадження системи кризового управління для швидкого реагування на зміни в ситуації, створення кризових штабів для координації дій;
- Адаптація місцевих бюджетів і програм до нових реалій;
- Організація безпечних маршрутів для евакуації населення, створення укриттів та пунктів тимчасового перебування;
- Налагодження систем інформування населення про небезпеки, рекомендації щодо дій у надзвичайних ситуаціях;
- Співпраця з гуманітарними організаціями для доставки продуктів харчування, медикаментів та інших необхідних товарів;
- Впровадження програм соціальної підтримки для вразливих верств населення (пенсіонерів, інвалідів, сімей з дітьми);
- Налагодження тісної взаємодії з військовими структурами для забезпечення безпеки громади та отримання інформації;
- Співпраця з центральними органами влади для отримання ресурсів і підтримки;
- Впровадження електронних сервісів для забезпечення доступу до адміністративних послуг в умовах обмежень;
- Використання соціальних медіа для інформування населення про зміни, новини та важливу інформацію;
- Створення волонтерських груп для допомоги в організації гуманітарної допомоги, підтримки армії та місцевих ініціатив, проведення онлайн-консультацій для обговорення актуальних питань і залучення населення до прийняття рішень;
- Пошук можливостей отримання фінансової допомоги від міжнародних організацій;
- Оперативний перегляд і перерозподіл бюджетних коштів на найважливіші потреби громади.

Ефективне місцеве самоврядування під час війни вимагає швидкої реакції на виклики та гнучкості в управлінні. Співпраця з населенням, військовими структурами та міжнародними організаціями й ключовими аспектами для забезпечення стабільності та безпеки громади в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України»: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.09.2023 р. №10037. Економічна політика. 2023. 8 груд. №50-51
2. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади" та "Про правовий режим воєнного стану»: Народний депутат України від 13.03.2022 р. №7153. Державне будівництво. 2022. 13 берез.
3. Закон України «Про правовий режим воєнного стану»: Народний депутат України від 21.04.2022 р. №7269. Безпека і оборона. 2022. 12 трав.
4. <https://decentralization.ua/news/16255>
5. https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/06/77_part-1..pdf

УДК 342

ПРОВЕДЕННЯ РЕФЕРЕНДУМІВ В УКРАЇНА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ

Горобінська Є. С.

студентка 2 курсу соціально-гуманітарного факультету

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Науковий керівник - **ЛИННИК Т.В.**